

RECOMENDAÇÃO DO CONSELHO**de 9 de julho de 2019****w sprawie krajowego programu reform Danii na 2019 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Danię programu konwergencji na 2019 r.**

(2019/C 301/04)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 9 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 21 listopada 2018 r. Komisja przyjęła roczną analizę wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr 2019 na rzecz koordynacji polityki gospodarczej. W należyтым stopniu uwzględniono w niej Europejski filar praw socjalnych proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. Priorytety określone w rocznej analizie wzrostu gospodarczego zostały zatwierdzone przez Radę Europejską w dniu 21 marca 2019 r. W dniu 21 listopada 2018 r. na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 ⁽²⁾ Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym nie wskazała Danii jako jednego z państw członkowskich, w przypadku których przeprowadzona zostanie szczegółowa ocena sytuacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania (Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25).

- (2) Sprawozdanie krajowe 2019 dotyczące Danii zostało opublikowane w dniu 27 lutego 2019 r. Zawiera ono ocenę postępów Danii w realizacji zaleceń dla tego kraju, przyjętych przez Radę w dniu 13 lipca 2018 r.⁽³⁾, działań podjętych w związku z zaleceniami dla tego kraju z poprzednich lat, a także postępów Danii w realizacji jej krajowych celów w ramach strategii „Europa 2020”.
- (3) W dniu 15 marca 2019 r. Dania przedłożyła swój krajowy program reform na 2019 r., a w dniu 10 kwietnia 2019 r. – program konwergencji na 2019 r. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je jednoczesnej ocenie.
- (4) Odpowiednie zalecenia dla tego kraju znalazły odzwierciedlenie w programowaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych („funduszy ESI”) na lata 2014–2020. Jak przewidziano w art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁽⁴⁾, Komisja może zwrócić się do państwa członkowskiego z wnioskiem o dokonanie przeglądu oraz zaproponowanie zmian w umowie partnerstwa i odpowiednich programach, w przypadku gdy jest to konieczne do wsparcia realizacji stosownych zaleceń Rady. Komisja przedstawiła więcej szczegółowych informacji na temat wykorzystania przez nią tego przepisu w ramach wytycznych w sprawie stosowania działań łączących skuteczność europejskich funduszy ESI z należyтым zarządzaniem gospodarczym.
- (5) Dania jest obecnie objęta częścią zapobiegawczą paktu stabilności i wzrostu. W programie konwergencji na 2019 r. rząd planuje deficyt nominalny na poziomie 0,1 % produktu krajowego brutto (PKB) w 2019 i 2020 r. Po przeliczeniu salda strukturalnego⁽⁵⁾ wyliczenia pozwalają stwierdzić, że średniookresowy cel budżetowy, tj. deficyt strukturalny w wysokości 0,5 % PKB, będzie w dalszym ciągu osiąganym z nadwyżką w okresie objętym programem do 2025 r. Zgodnie z programem konwergencji na 2019 r. przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB zmniejszy się do 33,4 % w 2019 r., utrzyma się na tym samym poziomie w 2020 r., a następnie będzie rosła, aż osiągnie poziom 37,8 % PKB do 2025 r. Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto te prognozy budżetowe, jest wiarygodny w okresie objętym programem. Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2019 r. przewiduje się, że saldo strukturalne wykaże nadwyżkę w wysokości 0,9 % PKB w 2019 r. i 1,0 % PKB w 2020 r., a więc powyżej średniookresowego celu budżetowego. Ryzyko związane jest z niedoborem dochodów ze zmiennych składników, w szczególności z opodatkowania emerytur. Ogólnie rzecz biorąc, Rada jest zdania, że zgodnie z prognozami Dania spełni wymogi paktu stabilności i wzrostu w latach 2019 i 2020.
- (6) Duński system badań naukowych i innowacji charakteryzuje się wysokim poziomem inwestycji, silną bazą zasobów ludzkich oraz doskonałością naukową. Obszar badań naukowych i innowacji w Danii jest jednak skupiony wokół stosunkowo niewielkiej liczby podmiotów, takich jak duże przedsiębiorstwa i fundacje, głównie w sektorach farmaceutycznym i biotechnologii, co sprawia, że system badań i innowacji jest potencjalnie podatny na zewnętrzne wstrząsy. Istnieje zatem pole do poprawy sytuacji w zakresie inwestycji w rozwój wysoce innowacyjnych przedsiębiorstw.
- (7) Zapewnienie podaży siły roboczej w okresie przemian demograficznych i technologicznych oraz zaradzenie problemowi niedoboru pracowników, zwłaszcza pracowników z odpowiednimi umiejętnościami i specjalistami w dziedzinie ICT, jest kluczem do promowania w Danii trwałego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu. Reformy i inwestycje zwiększające atrakcyjność, a przez to uczestnictwo w kształceniu i szkoleniu zawodowym, mogą pozytywnie wpłynąć na podaż pracowników z odpowiednimi umiejętnościami. W rozwiązaniu tego problemu pomoc mogłoby również stałe inwestowanie w uczenie się dorosłych, uczenie się przez całe życie oraz umiejętności cyfrowe. Korzystne ponadto byłoby skoncentrowanie wysiłków na lepszej integracji na rynku pracy grup marginalizowanych i defaworyzowanych. Dotyczy to w szczególności młodych ludzi o niskim poziomie wykształcenia, osób ze środowisk migracyjnych, osób o obniżonej zdolności do pracy oraz osób z niepełnosprawnościami. Problemem są nadal wyniki w zakresie edukacji dzieci ze środowisk migracyjnych.

⁽³⁾ Dz.U. C 320 z 10.9.2018, s. 16.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

⁽⁵⁾ Saldo w ujęciu uwzględniającym zmiany cykliczne, po skorygowaniu o działania jednorazowe i tymczasowe, ponownie przeliczone przez Komisję przy użyciu wspólnie uzgodnionej metodyki.

- (8) Pomimo wysokiej jakości dróg wzrasta zagęszczenie ruchu, zwłaszcza wokół dużych miast. Ponadto istnieje potrzeba obniżenia emisyjności sektora transportu, co wskazuje na możliwości inwestycji w zrównoważoną infrastrukturę transportową w celu obniżenia emisyjności sektora i rozwiązania problemu zagęszczenia ruchu, w tym na możliwość rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych. Ustępujący rząd opracował plan ograniczenia zagęszczenia ruchu wokół większych miast. Oczekiwane jest przyjęcie tego planu, w którym na lata 2020–2030 przeznaczono 112 mld DKK (blisko 6 % PKB).
- (9) Choć poziom wydajności duńskiej gospodarki wciąż należy do najwyższych w Unii, od dziesięcioleci obserwuje się spadek wzrostu wydajności. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność eksportową wykazują wyższą wydajność niż spółki chronione przed konkurencją ze strony zagranicznych firm. Mimo że Dania przedsięwzięła środki sprzyjające wzrostowi wydajności przedsiębiorstw w sektorach zorientowanych na usługi krajowe, wzrost wydajności i konkurencja w tych sektorach nadal pozostają w tyle. Dania wprowadziła środki mające zwiększyć konkurencję w sektorze finansowym i kontynuuje wdrażanie strategii dotyczącej infrastruktury publicznej.
- (10) Po kilku latach wysokiego wzrostu ceny mieszkań wydają się być zawyżone, zwłaszcza w głównych obszarach miejskich. W 2018 r. odnotowano jednak bardziej umiarkowany wzrost cen mieszkań. Ponadto stosunek zadłużenia gospodarstw domowych do dochodu do dyspozycji, choć stale się zmniejsza, wciąż jest najwyższy w Unii. Odsetek kredytów hipotecznych o zmiennej stopie oprocentowania i z przerwą w spłacie stopniowo się zmniejsza, ale nadal jest wysoki. Wydaje się, że nowe środki makroostrożnościowe ograniczyły przyrost nowych kredytów hipotecznych o bardzo wysokim stosunku zadłużenia do dochodu i współczynniku pokrycia należności zabezpieczeniem. W ostatnich latach duńskie władze uruchomiły też rezerwę antycykliczną oraz wprowadziły środki zwiększające odporność banków, a także przyjęły reformę podatku od majątku (wejdzie w życie w 2021 r.), aby położyć kres procyklicznemu systemowi opodatkowania majątku. Niemniej jednak bardzo wysokie współczynniki stosunku zadłużenia do dochodu w połączeniu z wysokim zadłużeniem i wysoką wrażliwością na zmiany stopy procentowej oraz zawyżonymi cenami nieruchomości mieszkaniowych stwarzają ryzyko dla stabilności gospodarczej i finansowej, co uzasadnia potrzebę stałego monitorowania.
- (11) Zapobieganie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu stało się dla Danii priorytetowym zadaniem ze względu na duży skandal związany z praniem pieniędzy z udziałem największej instytucji finansowej w Danii. Parlament Danii osiągnął porozumienie polityczne w sprawie wzmocnienia nadzoru i w sprawie nowego pakietu środków przeciwdziałających praniu pieniędzy, które obejmują strategię walki z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu. Strategia ta opiera się na ośmiu filarach, do których należy umacnianie współpracy między organami nadzoru, jednostką analityki finansowej i innymi właściwymi zainteresowanymi podmiotami. Wciąż jednak występują problemy i organ nadzoru finansowego musi przyjąć dodatkowe środki i wytyczne dotyczące wzmocnienia nadzoru w tych obszarach. Należy zwrócić uwagę na skuteczne wdrożenie tych środków po ich przyjęciu.
- (12) Programowanie unijnych funduszy na lata 2021–2027 mogłoby przyczynić się do wyeliminowania niektórych braków wskazanych w zaleceniach, w szczególności w obszarach objętych załącznikiem D do sprawozdania krajowego z 2019 r. Pozwoliłoby to Danii na jak najlepsze wykorzystanie tych funduszy w odniesieniu do wskazanych sektorów, z uwzględnieniem różnic regionalnych.
- (13) W ramach europejskiego semestru 2019 Komisja przeprowadziła wszechstronną analizę polityki gospodarczej Danii, którą opublikowała w sprawozdaniu krajowym z 2019 r. Komisja oceniła również program konwergencji na 2019 r., krajowy program reform na 2019 r. oraz działania następcze podjęte w odpowiedzi na zalecenia skierowane do Danii w poprzednich latach. Komisja wzięła pod uwagę nie tylko ich znaczenie dla stabilnej polityki fiskalnej i społeczno-gospodarczej w Danii, ale także ich zgodność z unijnymi przepisami i wytycznymi, ze względu na konieczność wzmocnienia ogólnego zarządzania gospodarczego w Unii przez wnoszenie opracowanego na szczeblu unijnym wkładu w przyszłe decyzje krajowe.

- (14) W świetle powyższej oceny Rada przeanalizowała program konwergencji na 2019 r. i jej zdaniem ⁽⁶⁾ należy się spodziewać, że Dania spełni wymogi paktu stabilności i wzrostu,

NINIEJSZYM ZALECA Danii podjęcie w latach 2019 i 2020 działań mających na celu:

1. Ukierunkowanie inwestycyjnej polityki gospodarczej na edukację i umiejętności, badania naukowe i innowacje – celem poszerzenia bazy innowacji i włączenia do niej większej liczby przedsiębiorstw – a także na zrównoważony transport – celem ograniczenia zagęszczenia ruchu.
2. Zapewnienie skutecznego nadzoru i egzekwowania ram przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 lipca 2019 r.

W imieniu Rady
M. LINTILÄ
Przewodniczący

⁽⁶⁾ Na mocy art. 9 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1466/97.